

“Világ proletárjai, egyesüljetek!”

Dialektika

A Marx Károly Társaság időszaki lapja

VIII. évfolyam 14. (89.) szám

Külön kiadás

2004. december

Jubileum kommunista számvetéssel

(Az MSZMP 14. kongresszusának évfordulójára)

A Munkáspárt elnöksége emlékezésre és ünneplésre szólította fel a párt tagjait. “Ünnepeljük méltósággal a Munkáspárt 15. születésnapját.” *A Szabadság* újságban a Munkáspárt elnökének (és két közeli munkatársának) tollából megjelent öngazoló, önmagasztaló cikksorozat szerint a párt az elnök vezetésével sikert sikerre halmozott, az ő személye és az általa képviselt politika volt a párt “sikereinek” legfőbb politikai záloga.

Hogyan ünnepelhetjük a jubileumot kommunistákhoz méltó módon? Amikor Lenin 50. születésnapja tiszteletére a moszkvai kommunisták jubileumi ünnepséget rendeztek, Lenin nem volt hajlandó az őt köszöntő jubileumi beszédek meghallgatni. Válaszbeszédében megköszönte, hogy “megkímélték őt a jubileumi beszédek végighallgatásától”. Ővta a kommunistákat az elbizakodott jubileumi ünneplésektől, amelyek a pártot “meglehetősen ostoba, szégyenletes és nevéseges” és “igen veszélyes helyzetbe” hozhatják, olyan ember helyzetébe, aki elbízta magát. Reményét fejezte ki, hogy “a jövőben meg fognak kímélni bennünket az efféle jubileumi ünnepektől”, s “bevezetjük majd az ünneplésnek egy megfelelőbb módját”. Befejzésül azt kívánta, hogy “pártunkat semmi szín alatt ne juttassuk egy elbizakodott párt helyzetébe”. Lenin figyelmeztetése ma is megszívlelendő. Kommunisták számára az ünneplés legméltóbb formája ma is az önvizsgálat és mérlegkészítés. Mindenki, aki kezdeményezően és tevékenyen vett részt a párt újjászervezésében és tevékenységében, önmagának és elvtársainak őszinte számvetéssel tartozik.

A Munkáspárt négy alkalommal próbált bejutni a parlamentbe. Az eltelt idő alatt ehhez a célhoz nemhogy közelebb, de egyre távolabb került. Az első többpárti parlamenti választáson 180 ezren szavaztak az újjászerveződő MSZMP-re. Azóta a párt szavazóinak száma választásról választásra csökkent. A legutóbbi parlamenti választáson 60 ezerrel kevesebben szavaztak a Munkáspártra, mint az előző választáson. A 2004-es európai parlamenti választáson ennél is kevesebben – mindössze 59 ezren – szavaztak a Munkáspártra. Miközben magunkat azzal áltattuk, hogy “egymagunkban vagyunk erősek”, egyre inkább elszigetelődtünk. A párt vezetése ezt makacsul, főleg és elsősorban a kedvezőtlen külső körülményekkel magyarázta. A nyilvánvaló kudarcokat is sikernek könyvelte el. A feltételek valóban nem voltak kedvezőek. De vajon lehet-e, szabad-e ezt a tendenciát csupán a körülményekkel, a külső okokkal magyarázni? Megkerülhető-e a belső okok önkritikus feltárása, a vezetés politikai felelősségének kérdése?

A párt tagjainak száma az induláskor regisztrált 30-35 ezerről mára 10 ezer alá csökkent. A sokat emlegetett “fiatalítás” nem járt számottevő eredménnyel. Az időződő és fogyatkozó tagság politikai és szervezeti aktivitása csökkent. A párttagok jelentős része betegség, előrehaladott életkor miatt a rendszeres pártélet alól “felmentett”. Az első – a 14. kongresszuson választott – pártvezetésből egyedül az elnök maradt meg. Bíráloít és lehetséges politikai vetélytársait eltávolította, kiszorította. A “nagy öregeket” pártszélre tette. A vitaközö értelmiséget elüldözte a pártból. Az elnök személye gyakorlatilag bírálhatatlanná, leválthatatlanná és pótolhatatlanná vált. Minden politikai bírálatot és vitát a párt elleni támadásnak tüntetett fel. A bírálokat, köztük az illegális mozgalom régi harcosait, 45-ös párttagokat, “frakciósoknak”, a “párt ellenségeinek”, a párt testében “rákos daganatnak” bélyegzett meg. Akik szembe kerültek az elnök személyével, azoknak távoznuk kellett. Azok közül, akik tizenöt évvel ezelőtt a párt újjászervezését kezdték, és ragaszkodtak a 14. kongresszuson elfogadott elvekhez, sokan ma már nem tagjai a pártnak, mások “pártszélre” kerültek, kiszorultak a párt politikájának aktív alakításából.

Újabbban a “Vajnai-ügy” korbácsolja fel a kedélyeket. Vajnai Attilát – az elnök ajánlására – pártszavazás alapján a kongresszus választotta meg a párt alelnökének. Az európai választás tapasztalatai alapján az elnökségben és a Központi Bizottságban a párt szövetségi politikának megvitatását javasolta, azonban annak megvitatása helyett, lemondását és távozását kezdték követelni. *A Szabadságban* két hasábos terjedelemben közölték Vajnai elvtárs “bűnlajstromát”. Vajnai “bűnei” közé sorolták, hogy cikkében a Fidesz jobboldali politikáját bírálta, széles baloldali összefogást sürgetett, a Munkáspárt más tagjaival együtt részt vett a Baloldali Együttműködési Tanács ülésén, stb. Az “ügy” a pártközvéleményt megosztotta. Az elnök hűségese hívei ez alkalommal is sietve hűségnyilatkozatot tettek, a pártellenességgel megvádolt alelnök kizárását sürgették *A Szabadság* hasábjain. A megyék egy része, sok KB-tag, az ügyet kivizsgáló Etikai Bizottság többsége azonban védelmébe vette a párt alelnökét. Az elnökség most úgy állítja be a helyzetet, mintha csupán két elnökségi tag, néhány megye, az Etikai Bizottság “lázasága” zavarná meg a párt munkáját és egységét. A magunk részéről semmiféle boszorkányégetésben nem kívánunk részt venni, sem boszorkányként, sem boszorkányégetőként. A párt sorsáért aggódunk.

A “Vajnai-ügy” egyenes folytatása azoknak az “ügyeknek”, amelyek a pártban az elmúlt tizenöt évben zajlottak, s a bírálat és vita elnémitásával, a párt “megcsonkításával” végződtek. A személyes indítékok és a politikai motívumok különbözőek voltak. Közös volt azonban bennük, hogy az “ügy” szereplője mindegyikben a párt elnökével került szembe. A foratókönyv és a metódus is azonos volt: tisztázó politikai vita helyett megbélyegzés és kirekesztés. Félő, hogy a mostani ügy ennek a szomorú sorozatnak a folytatása. Nem lenne ideje véget vetni a hasonló “ügyeknek”?

(folytatás a 2. oldalon)

(folytatás az 1. oldalról)

A pártot tizenöt éve újjászervező kommunisták közös akarata volt, hogy múltjukat vállalva, a szocializmus történelmi értékeit és eredményeit védelmezve, de a hibákkal és kudarccokkal is önkritikusan szembenézve, újjászervezik és megújítják pártjukat. Ezt a törekvést tükrözte a 14. kongresszus által elfogadott Politikai Nyilatkozat: *“Megőrizzük és korszerű formában gyarapítani akarjuk mindazokat az értékeket, amelyekre mozgalmunk épült, és amelyek kiállták a történelem próbáját. Védelmesszük a dolgozó nép munkájával a szocializmus építésében elért eredményeket... Elhatároljuk magunkat a szocialista célokat eltorzító hibáktól és bűnöktől... A leghatározottabban meg akarjuk tisztítani pártunkat a hatalommal való visszaélés minden formájától, a vezetői szubjektívizmustól.”* Megfogadtuk: *“megteremtjük a feltételeit annak, hogy a párttagoknak döntő szavuk legyen a párt politikájának alakításában, a vezetők kiválasztásában.”* *“A párttagság hatékony ellenőrzése alá helyezzük a vezetők, a vezető testületek, az apparátus munkáját.”* *“Helyreállítjuk a pártmunka politikai, mozgalmi jellegét, megakadályozzuk a pártélet elbürokratizálódását.”* A Politikai Nyilatkozat leszögezte: az MSZMP marxista pártként szerveződik újjá, marxista elvi alapokon kíván megújulni. *“Le kell küzdeni az elméleti igénytelenséget, visszaadva az alkotó és kritikai elméleti munka rangját”.*

Tudtuk és tudjuk: hosszú és rögzös út vezet kitűzött céljaink eléréséhez. Tisztában voltunk azzal, hogy lesznek ezen az úton buktatók, akadályok és nehézségek, kitérők és vargabetűk is. Bízunk abban, hogy leküzdésük nem utolsó sorban rajtunk, a mi munkánkon is múlik. Számoltunk azzal is, hogy lesznek kudarcaink, ballépéseink is, lesznek, akik letérnek a választott útról, feléledhetnek régi hibák és torzulások, és keletkezhetnek újak is. A történelem, írta Marx, nagyon misztikus volna, ha véletlenek nem játszanának benne szerepet. Ilyennek tartotta többek között azt is, hogy egy adott időszakban *“milyen jellemű vezetők állnak a mozgalom élén”.* Ilyen és hasonló *“véletlenektől”* egyetlen mozgalom sincs bebiztosítva. Negatív hatásuktól csak a párton belüli demokrácia, a kollektív vezetés, a bírálat és a vita szabadsága óvhatja meg a mozgalmat.

Fel kell tennünk a kérdést: megteremtődtek-e annak feltételei, hogy, ahogyan 15 évvel ezelőtt elhatároztuk, a párt tagjainak valóban *“döntő szavuk legyen a párt politikájának alakításában, a vezetők kiválasztásában, munkájuk ellenőrzésében”?*

A *“tagság pártjának”* tekinthetünk-e egy olyan pártot, amelynek vezetője magát bírálhatatlannak tartja, s amelyben a fő kérdés az, hogy az elnök képe minden plakáton szerepeljen, vagy azoknak csak a felén? A párt kommunista tagjainak megkérdőjelezhetetlen joga és kötelessége, hogy fellépjenek a párt kommunista jellegét és demokratikus működését fenyegető tendenciák ellen, óvják és védjék a pártot a torzulások ellen.

Lenin menthetetlennek tartotta azokat a kommunistákat, *“akik azt képzelik, hogy tévedések nélkül, ismételt újakezdések nélkül, a rosszul megvalósított többszöri átalakítása nélkül sikerre vihetik az ügyet”.* *“A politikai pártnak saját hibáihoz való viszonya egyik legfontosabb és legbiztosabb ismérve a párt komolyságának... A hibát nyíltan beismerni, okait feltárni, elemezni azt, amelyik a helyzetet szülte, gondosan megvitatni, hogy milyen eszközökkel lehet a hibát kijavítani – ez jellemzi a komoly pártot, így teljesíti a párt kötelességét.”*

Válaszúthoz érkezünk. Az idő sürget. Dönteni és cselekedni kell. Most dől el, teljesíti-e kötelességét, komoly párt-e a Munkáspárt. Képes-e helyzetét önkritikusan értékelni, elemezni a hibák okait, gondosan megvitatni, hogy milyen eszközökkel lehet a hibát kijavítani. Visszatér-e a tizenöt évvel ezelőtt elfogadott elvekhez, munkájában következetesebben törekedve azok megvalósítására? Megteremti-e annak feltételeit, hogy a párttagoknak valóban döntő szavuk legyen a párt politikájának alakításában, a vezetők kiválasztásában és ellenőrzésében? Megszabadul-e a vezetői szubjektívizmustól? Valóban a tagság pártja lesz-e? Helyreállítjuk-e a párt mozgalmi jellegét? Komolyan megvitatja-e, milyen helyzet szülte hibáinkat, milyen eszközökkel lehet azokat kijavítani? Leküzdjük-e az elméleti igénytelenséget? Visszaadjuk-e a kritikai és alkotó marxista elméleti munka rangját? Vagy pedig, felmorzsolódunk, és még jobban elszigetelődünk, választásról választásra bukdácsolunk, megszűnünk a tagság pártja lenni, megszűnünk marxista párt lenni.

A párt legfelsőbb döntéshozó szerve a kongresszus. Kongresszuson kell értékelni a kialakult helyzetet, levonni a szükséges tanulságokat, és felelősen dönteni, hogyan tovább. Ezért támogatjuk a kongresszus sürgős összehívására irányuló kezdeményezést. Nem várhatunk újabb két évet, nem halogathatjuk a döntést. Most kell dönteni. A Munkáspárt létéről és jövőjéről van szó.

A Marx Károly Társaság Közleményei

November 6-án tartottuk Társaságunk fennállásának 15. évfordulója alkalmából ünnepi elméleti konferenciánkat. A VASAS Székházban, az ország minden tájáról érkezett hallgatóság előtt Harsányi Iván, Rozsnyai Ervin, Szász Gábor, Szigeti József és Vígh László előadásai hangzottak el különböző elméleti témákban.

*

November 19-i központi vitafórumunkon Alpár Róbert Benyik Mátvás és Farkas Péter beszámolóit hangzottak el az Európai Szociális Fórum londoni találkozójáról. Jánosi Gábor tájékoztatójában a kórház-privatizációval kapcsolatos népszavazás témájában fejtette ki véleményét.

*

December 11-én Társaságunk kibővített vezetőségi ülésén, a január 15-én, 10 órakor, a Zsigmond téri előadóteremben megtartandó tisztújító közgyűlésre való felkészülés volt napirenden. A további előkészületek érdekében január 8-án újabb vezetőségi ülést tartunk. Ez úton is kérjük tagozatainkat, hogy a közgyűlésre bízzák meg és küldjék el küldötteiket. A közgyűlést csak a tagság 50 százaléka + 1 fő képviselőtében megjelenő küldöttek esetén tarthatjuk meg.— Köszönjük!

M E G H Í V Ó

Társaságunk következő központi vitafórumát 2004. december 17-én, 16 órakor tartja a Zsigmond téri előadóteremben.

Téma:

1. Magyarország belpolitikai helyzete a népszavazás után.
Előadó: *Wirth Ádám*
2. Tájékoztató a Társaság 2005. január 15-i tisztújító közgyűlésére való előkészületekről.
Előadó: *Ferencz Lajos*

Minden érdeklődőt tisztelettel hívunk és várunk!

**Marx Károly Társaság
Vezetősége**

A népszavazás tanulságai

“A népszavazás elbukott, a kezdeményezők kudarcot vallottak” – mondta Gyurcsány Ferenc miniszterelnök a szavazás estéjén. A Népszava szerkesztőségi cikke szerint “a nép kikerülte a csapdát”. A kezdeményezők kudarca tény, bár ezt – szokásosan – sem a kezdeményezők, a Magyarok Világszövetségének vezetői és a Munkáspárt elnöksége, sem fő támogatójuk, Orbán Viktor nem ismeri el, sőt más-más módon, de sikerről beszélnek. A kormányra a népszavazás eredménytelensége miatt nem hárulnak kötelező teendők, a szavazók üzenetére azonban feltétlenül oda kell figyelni és le kell vonni a tanulságokat, különösképpen azért, mert a társadalom a sokak által vártnál érettebbnek bizonyult és üzenete sok új elemet tartalmaz.

Sem a két igenre, sem a két nemre való felhívások nem hoztak valódi sikert. Több millió szavazó (62,5%) választotta a távolmaradást, és sokan szavaztak egy igennel és egy nemmel. Az egészségügyi privatizációt leállítani akaró igen szavazatok száma közel 900 ezerrel haladta meg a nem szavazatok számát és alig 90 ezerrel maradt el a kötelező erejű küszöbötől.

A baloldali számára az egyik fontos tanulság, hogy *távol maradásával vagy szavazatával a társadalom többsége elutasította a kampányban végletesen kiélezett szélsőséges nacionalista demagógiát.* Helytelen úgy értékelni az eredményt, hogy a választásra jogosultak többsége nem reagált a “nemzet üzenetére”, rontott külhoni polgáraink helyzetén, megsértette nemzeti érzelmeiket. Ellenkezőleg, jól érzékelték, hogy a jobboldal, mint nem egyszer a történelemben, visszaél a nemzeti jelszavakkal, félrevezeti a közvéleményt, megosztja a társadalmat, és a határon túl élő magyarságot hamis ábrándokba ringatva, élezi a többségi népszerűséggel való ellentétet, nehezíti nem könnyű sorukat. A nagyarányú távolmaradásban és a nem szavazatokban a hamis kérdésfeltevés elutasítása volt a döntő mozzanat.

A kormány a népszavazási kampányban több javaslatot fogalmazott meg a határon túli magyarokkal való kapcsolatok és az ott élők helyzetének javítására, az érintkezés megkönnyítésére. Megígérte, hogy fenntartja a párbeszédet, és a külföldi magyarság gondjaira fokozott figyelmet fordít. Szükséges, hogy mielőbb hathatós intézkedések lépjenek életbe, amelyek segíthetik a felzúzott indulatok levezetését.

Természetesen nem szabad elsiklani a felett, hogy másfél millió hazánkfi még elhitte az álnok propaganda jelszavait, és szavazatával ezt támogatta, de tény, hogy a magyar társadalom többségét, elsősorban a felnövekvő nemzedékeket egyre kevésbé lehet a trianoni katasztrófa ismételt felemlítésével hamis politikai küzdelmekbe vinni. *A szélsőjobboldali veszély nem szűnt meg, de az ellene folytatott harc esélyei javultak, a jobboldali politikusok*

reményei ellenére a szándékolt előretörést a népszavazás visszavetette. Újabb akciókra, újabb rohamokra azonban számítani kell.

Az első értékelésekben többen többféle összefüggésben érveltek azzal, hogy a szavazók szűk anyagi érdekeiket a nemzeti érdekek fölé helyezték. Orbán Viktor szerint a létbizonytalanság volt az állásfoglalásokat meghatározó fő tényező. Ez rész igazság. Valóban a mai társadalom egyik legfőbb problémája a dolgozókat és nyugdíjasokat sújtó létbizonytalanság és ez a tényező befolyásolta az emberek gondolkodását, amikor a feltett kérdésekre a választ keresték. Nevezhetjük a társadalom józan reakciójának, ami történt, de más is, több is történt.

Minősíthetjük-e csak bajnak, hibának, ha a társadalom tanuló, elhelyezkedni vágyó, dolgozó, vagy nyugdíjas többsége a jövőjét érintő kérdésekben anyagi érdekeit is mérlegre teszi? A baloldali fel kell figyelnie arra, hogy a többség a vártól öntudatosabban válaszolt a feltett kérdésekre. A baloldali politika, a pártok, szakszervezetek és civil szervezetek számára fontos tanulság, hogy a dolgozók osztályai és rétegei *kezdi helyesen felismerni érdekeiket*, kevésbé hagyják magukat félrevezetni elterelő propagandával, és a népszavazáson ki is fejezték az érdekeiknek megfelelő véleményüket. Ez egyrészt biztatás arra, hogy a politikában a szociális fordulatnak lehet tömegtámogatása, másrészt elvárás is, hogy a kormány vegye komolyan a szociális fordulatra tett ígéreteit. Erdemes megvizsgálni az egészségügyi intézmények és a kórházak privatizációjának leállítását követelő kérdésre adott válaszok üzenetét.

A kormány, de elsősorban az SZDSZ vezetői a kampányban azzal is érveltek a két nem mellett, hogy amennyiben a népszavazás elutasítja az egészségügyben a privatizációt, akkor ott minden marad a régiben, és a helyzet még tovább fog romlani. Ezzel szemben a szavazók csaknem kétharmada, közel 2 millió fő elutasította a röviden kórház-privatizációnak nevezett folyamatot. Az állampolgárok tehát ebben a kérdésben egyáltalán nem a sugallt vagy szűken felfogott anyagi érdekeik szerint válaszoltak, hiszen a panaszok az egészségügy mai működésével szemben általánosak és közismertek, az emberek hétköznapi tapasztalatai körébe tartoznak. Ebből következik a baloldal számára egy másik igen fontos tanulság: *Magyarországon a többség már nem hisz abban, hogy minden bajra a privatizáció a gyógyír, konkrétan, hogy a privatizáció volna az egészségügy fejlesztésének elengedhetetlen feltétele, fő eszköze.* És tizenöt év tapasztalatai után *legkevésbé hisznek abban, hogy a privatizáció nem a dolgozók és a szegény többség rovására menne végbe.* Ezt a felismerést nem lehet baloldali demagógiának

minősíteni; a felismerés az emberek tömeges tapasztalata, saját életük sokszor igen keserűen megélt eseményeinek tudatos kifejeződése.

Amíg a kormány a kettős állampolgárság kérdésére már a kampányban megkezdte egy pozitív program megfogalmazását, és látható erőfeszítéseket tesz a problémának a lehetőségek szerinti legjobb rendezésére, az egészségügy privatizációjának témájában nem látni hasonló magatartást. Az SZDSZ vezetői nyíltan kijelentették, hogy most folytatni lehet a korábbi tervek megvalósítását, míg az MSZP-nek nincs világos programja az egészségügy továbbfejlesztésére. Ezért féltő, hogy a kormány az SZDSZ nyomásának fog engedni. Pedig e kérdésben sem félreérthető a népszavazás eredményében kifejeződő üzenet, és most kerül igazán próbatétel elé a kormány és az MSZP szociális elkötelezettsége. A 2006. évi választásokkor az egészségügy helyzete könnyen az MSZP megméretésének egyik fő tényezőjévé válhat.

A kórház-privatizációra vonatkozó kérdés, amikor a népszavazásra irányuló kampány elindult, egy akkor még élő törvényt ellen irányult, és, mint ez a kampányban sokszor elhangzott, azt a törvényt az Alkotmánybíróság megsemmisítette. Ne feledjük azonban, hogy az Alkotmánybíróság döntése formai kifogásokra hivatkozott, és nem foglalkozott a törvény tartalmával. A kormány akkor úgy reagált, hogy a megsemmisített törvény céljainak megvalósításához nincs is szükség e törvényre. Mi fog történni akkor most?

Vannak vélemények, hogy az épületek, a meglévő berendezések privatizációjáról nincs szó, a működtetés privatizációja viszont változatlanul tovább folyhat. Hogyan lesznek akkor korszerűsítve a kórházak és berendezéseik, a rendelőintézetek és berendezéseik? Hogyan lehet elválasztani az állóeszköz-gazdálkodást és a működtetést? Hogyan lesz megoldva a nagyon vitatott betegirányítás? Atkerül az egészségügyi intézményektől valamilyen gazdasági alapon működő szervezethez? Végül is, hogyan akarja a kormány javítani a jelenleg valóban sok hibával és veszteséggel működő rendszereket? Bizonyára szakemberek sokkal jobban meg tudják fogalmazni az égető kérdéseket, és még sok kérdést tudnának feltenni. A népszavazás eredménye azt mutatja, hogy e kérdésekre sürgősen válaszolni kell; egy szakszerű és a társadalom többségi érdekeinek is megfelelő program sürgős kidolgozásra és társadalmi konszenzussal történő bevezetésre vár.

Sokan a társadalmi vagyon pazarlásának tartották, vagy tartják ma is a népszavazást a rosszul feltett kérdések vagy az eredménytelenség miatt. Akár egyetértünk ezzel a véleménnyel, akár nem, most mindenképpen az a kötelességünk, hogy tanuljunk a tapasztalatokból és figyeljünk az esemény nyílt és rejtett üzeneteire.

TÁJÉKOZTATÓ ADATOK

A Marx Károly Társaság 2004. évi közgyűlésére (2005 január) való felkészüléshez

Szervezeti élet

Valamennyi megyében és budapesti kerületben, összesen 43 tagozatban és 23 csoportban folyik a Társaság tevékenysége. Az ország 164 helységében, valamint 16 külföldi városban élnek tagjaink, támogatóink, a "Dialektika" olvasó köreinek résztvevői. Pozsonyban 5 fővel létrejött a szlovákiai tagozatunk. Szervező munkájuk folyamatos. Rajtuk kívül 97 felsőoktatási intézmény, könyvtár, szakszervezet, társadalmi és civil szervezet, szocialista országok képviselői felé továbbítjuk folyamatosan az újságunkat. Taglétszámunk 1438 fő + 228 egyéb kapcsolat összesen 1666 fő. (2004.12.08.) A regisztrált, igazolvánnyal ellátottak száma 1543. A taglétszám növekedése 2004-ben eddig 238 fő.

Taglétszámunk mozgásához tartozik, hogy az általunk ismert adatok szerinti halottaink száma 2001-2004 között 56 fő. Egyéb lemorzsolódásaink becsült száma 25 fő.

Az országos vezetőség tagjainak száma 20. A "Dialektika" szerkesztőbizottságának 13 tagja van. Aktivistáink száma országosan 224 fő.

Szervezeti életünk jelentős részét képezik a havonkénti rendszerességgel megtartott központi elméleti-politikai vitafórumok és számos fővárosi kerületi és megyei tagozati fórumok működtetése. Kiemelkedő esemény volt a Társaságunk fennállásának 15. évfordulója alkalmából rendezett elméleti konferencia, melyet követni fognak a szekciókban zajló műhelymunkák. Említésre méltó esemény volt alapító tagjaink találkozója. Ezeket a fórumokon neves szakemberek előadásai hangzottak el. Megemlítenéd, hogy Társaságunk képviselőjében jelen voltunk számos hazai és nemzetközi rendezvényen, elméleti-politikai akcióban.

Részesei voltunk és vagyunk a baloldali, haladó civil szervezetek közötti együttműködésnek, összefogásnak.

***

A "Dialektika" készítése és terjesztése

Társaságunk legfőbb összetartó és szervező ereje a "Dialektika" c. folyóiratunk, melynek 14 száma havonta, de főként kéthavonta összevont kiadásban jelent meg átlagosan 1700, összesen 13200 példányban. Internetes honlapunkat is egyre többen keresik meg és nyomtatják, így olvasóink száma átlagosan 7000 főre tehető. A lap szerkesztésében, a cikkek írásában, a nyomdai előkészítésben és az újság terjesztésében legkevesebb 224 aktivista vesz részt. A felhasznált önkéntes társadalmi munkórak száma 10-15 ezerre becsülhető, a vezetők, tagozat- és csoportvezetők becsült éves ráfordítását is kalkulálva, 20-25 ezer óra lehet.

2004 év végére fordulatot értünk el a "Dialektika" postai úton való terjesztésében. Az eddigi 10 fős központi decentralizált csapat helyett egyetlen műhelyben szerveződött 1110 boríték címzése, 1400 újsággal való feltöltése és postázása. Tagozataink jelentős részénél is központilag postázzuk tagjaink és az intézmények részére a "Dialektika"-t. Így a felszabadított erőket a szervezésre és más hasznos feladat elvégzésére fordíthatjuk. Főként megyei tagozataink esetében továbbra is megmaradt a helyi terjesztés működtetése. Fokozatosan ezt a feladatot is központilag szeretnénk üzemeltetni, ehhez viszont nagyobb anyagi lehetőséget kell teremtenünk.

Itt kell köszönetet mondanunk azoknak az elvtársainknak, akik hosszú ideje végzik áldozatos tevékenységüket lapunk fővárosi és megyei terjesztése területén. Nemcsak jelentős társadalmi munkaóráikkal, hanem anyagi hozzájárulásaikkal is sokszor vették ki részüket. Név szerint a központi csapat tagjait említeném dicsérőn: *Balta Csaba, Finta Gábor, Juhász János, Láng Rózsa, Mecséri Lili, Mihály Albert, Rudas Erzs, Siklósi Attila, Zalka Vera.*

Az elismerés hangján kell szólnunk Békés-megyei, Hajdú-megyei, Dunaujvárosi, Szolnok-megyei, Heves-megyei, Egri-városi, Pest-megyei és több fővárosi kerületi tagozatunk, és a többiek terjesztői-szervezői munkájáért. A több mint másfélezres taglétszámú összehozása nem volt akármilyen feladat!

***

A tisztújító közgyűlés feladata, hogy megerősítse, és markánsra tegye a "Dialektika" arculatát, elméleti és politikai elhivatottságát. Figyelembe vegye az immár 1600 fős tagság, és további szimpatizánsaink felkészültségéhez alkalmazkodó igényeket.

***

Költségvetésünk helyzete

Társaságunk költségvetésének bevételét és kiadási mérlegét 2004 évre 1 800 000-Ft-ban határoztuk meg. 700 ezer forint állami támogatást is megpályáztunk működési költségünk kiegészítésére – eredménytelenül. Pályázatunkat elutasították. Jelenlegi pénzügyi egyenlegünk + 20.254 Ft. Valószínűsíthető, hogy a tervezett bevétel elmarad a várakozástól. Jelenlegi adataink sze-

rint 1244-en fizettek tagdíjat, illetve támogatást, 160 elvtársunktól még várjuk a befizetést. Annak ellenére, hogy sok elvtársunktól jelentős adományt kaptunk az év folyamán, ezek az adományok nem tudták fedezni a 160 nem fizető és számos kevesebbet fizető elvtársunk fizetési elmaradását.

Tagozataink 1 464 346-Ft befizetéséből a budapesti kerületi tagozatoktól 854 843-Ft, megyei és városi tagozatainktól 609503-Ft volt. Tagozataink közül az első 10, sorrendben a következő: Budapesti 3. Ker. a Pest megyei, a 2 kerületi, a 11 kerületi, a 6-7 kerületi, a 13 kerületi, a 9-10 kerületi, a Fejér megyei, a Hajdú megyei, és a budapesti 5 kerületi tagozatok.

2005 évi költségvetésünket a 2004 évi 1 800 000-Ft-os bevétel és kiadási összegben javasoljuk meghatározni.

***

Elképzeléseink Társaságunk szervezeti felépítésének korszerűsítésére

Az ország közigazgatási rendszerének átszervezése, valamint taglétszámunk jelentős növekedése szükségessé teszi Társaságunk szervezeti felépítésének korszerűsítését. Hét régióban 3-3 megyei tagozat (Budapest és Pest megye egy régióban) szerveződne.

Az országos vezetőség a tisztújító közgyűlésen megválasztandó elnökből, két elnökhelyettesből és egy ügyvezető titkárból, valamint 16 további vezetőségi tagból állna, köztük a 7 régió vezetői, és a "Dialektika" felelős kiadója és szerkesztője is. Az országos vezetőség 7 tagú elnökséget választana a vezetés operativitásának biztosítása végett. Az országos vezetőség a két közgyűlés között évente legalább két alkalommal, az elnökség a két vezetőségi ülés között legalább havonta ülésezne. Lapunk előző számában részletesen ismertettük a tervezett régiókra vonatkozó adatokat.

***

Új intézmény rendszeresítését is tervezük. Létre kellene hozni a *Marx Károly Társaság tiszteletbeli örökös tagja* intézményét. Ezt a címet a januári tisztújító közgyűlésen először 3-4 arra érdemes elhunyt elvtársunk kapná, majd évente újak és élők is részesülhetnek benne.

Dialektika

A Marx Károly Társaság időszaki lapja

Felelős kiadó: a Társaság elnöke
1067 Bp. Eötvös u. 2. **Tel:** 342-1068
Szerkeszti: a Szerkesztőbizottság
Felelős szerkesztő: dr. Rozsnyai Ervin
OTP számlasz.: 1171 1041-2085 9590

Nytsz.: 75/763/1997
Internet: www.extra.hu/dialektika
E-mail: dialektika@freemail.hu
Nyomás: Unio-Print Kuvert Kft.
Felelős vezető: Szabó László igazgató